

затворили въ обора, а тѣ се прибрали да ядатъ. Коньтъ на игумена билъ вързанъ на двора. Когато даалии¹⁾ се напили прекомѣрно, игуменътъ можалъ да извика презъ вратата едно момче, което отключило вратата на обора. То отвързало повода на коня и поднесло юздата на игумена, чиито ржце били оковани съ белезици. Хаджи Сергей съ зѣби захапалъ юздата, метналъ се на коня и изчезналъ презъ дувари и градини въ гората. Сигналъ въ манастирскитѣ кошари, гдето пастиритѣ счутили белезицитѣ и му освободили ржцетѣ. Съ нѣколко овчари той слѣзълъ въ манастира, свикалъ прислугата подъ командата на войводата *Кумана* и всички, въоръжени, излизатъ въ тѣснината предъ манастира, срещатъ голѣма група даалии, разбиватъ я, и прогонватъ¹⁾.

Игуменъ Сергей и Велчовата завѣра. — На другата година Сергей влѣзълъ въ връзка съ Велчо Джемджията, който съ свои приятели и съучастници готвѣлъ въстание въ Търновско. Велчо и Сергей се споразумѣли въстаническиятъ комитетъ да заседава въ манастира „Св. Илия“, който се охранявалъ отъ войводата Куманъ съ манастирскитѣ и други сърдцати хора. Така и станало. Презъ есенъта на 1834 година и презъ зимата на 1835 г. игуменътъ Сергей и Велчо обиколили всички села, Елена и много колиби. Еленскитѣ чорбаджии взели участие и всѣки се съгласилъ да въоръжи отъ 5 до 10 свои хора и да ги снабди съ коне. Комитетътъ нѣколко пѣти билъ свикванъ въ Плаковския манастиръ „Св. Илия“ и заседавалъ въ килията на игумена. Повиканъ билъ за главнокомандуващъ капитанъ *Георги Мамарчевъ* отъ Силистра. Той сигналъ въ Търново, крилъ се въ къщата на Велчо Джемджията и два пѣти се явилъ въ манастира на съвѣщание. Ала *Георги Мамарчевъ* намѣрилъ, че въстанието не може да се обяви веднага, защото събранитѣ младежи още не били обучени и въоръжени. Така работата се отложила до разпѣтия петѣкъ (1835 г.), когато турцитѣ се научили за готвения бунтъ. Силна жандармерия презъ нощъта сигналъ и обиколила ненадейно манастира. Куманъ войвода задържалъ вратитѣ и далъ възможность на повече отъ съзаклетницитѣ да избѣгатъ въ гората. Хванати били само игумена, капитанъ Мамарчевъ, учителя Андонъ Никопитъ и още още двама, които откарали въ Търново. За избѣгалитѣ отъ манастира съзаклетници била пусната потера изъ колибитѣ. Както се знае, извънреденъ съдъ осѣдилъ на обесване въ Търново Велча, Хаджий орданъ Кисъовъ Брадата отъ Елена, Колю Гайтанджията — търновецъ и Димитъръ — май-

¹⁾ Хаджи Сергей ездилъ якъ и хубавъ конь отъ порода. Съ него той се избавялъ винаги въ борба съ турцитѣ. Когато коньтъ умрѣлъ, игуменътъ го погребалъ на лично мѣсто до шосето и му издигналъ паметникъ. Този паметникъ се пазише много години. Но презъ 1934 г., когато трудоваци²⁾ поправѣли шосето, съборили паметника.